Klapalekiana, **33**: 173-184, 1997
ISSN 1210-6100

Scarabaeoidea (Coleoptera) Chomutovska a Kadaňska (Česká republika)

Scarabaeoidea (Coleoptera) of the Chomutov and Kadaň regions (the Czech Republic)

Karel CHOBOT

Zadní Vinohrady 4661, CZ-430 01 Chomutov

Faunistics, Coleoptera, Scarabaeoidea, Bohemia

Abstract. Distributional data of 68 species of Scarabaeoidea (6 species of Lucanidae, 3 species of Trogidae, 4 species of Geotrupidae, 55 species of Scarabaeidae) in the Chomutov and Kadaň regions (northwest Bohemia) are presented.

ÚVOD

V této zprávě, která je upravenou verzí práce (Chobot 1996), podávám první souborné zpracování výskytu druhů nadčeledi Scarabaeoidea (čeledi Lucanidae, Trogidae, Geotrupidae, Scarabaeidae) na Chomutovsku a Kadaňsku. Tomuto území byla v literatuře podávající údaje o výskytu listorohých brouků věnována doposud poměrně malá pozornost. Publikovány byly jen nálezy několika málo druhů, buď samostatně, nebo formou zmínek v obsáhlejších pracech. Doposud publikované údaje v této zprávě shrnuji, včetně údajů z Červené knihy ČSFR (Jelínek 1992, Korbel 1992), v níž jsou uvedeny pouze faunistické mapy výskytu.

MATERIÁL A METODIKA

Práce je založena na materiálu ze zkoumané oblasti. Materiál je uložen v mé sbírce, ve sbírkách, které jsem měl možnost revidovat, dále v soukromých sbírkách, jejichž majitelé mi poskytli své údaje, a ve sbírkách, jejichž údaje jsou obsaženy v kartotékách D. Krále a J. Vitnera a V. Týra (viz Seznam sbírek, kartoték a jejich zkratek). Rovněž shrnuji dosud publikované údaje a uvádím výsledky pozorování několika snadno určitelných druhů.

Nomenklatura a systém jsou převzaty z Krále (1993).

CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

Zkoumaná oblast je vymezena přibližně hranicemi okresu Chomutov, zahrnuje však i lokality nedaleko za nimi. Leží ve faunistických čtvercích 5445-47, 5544-47, 5644-47, 5745-46 (Novák 1989, Táborský 1989).

Území náleží 3 faunistickým okresům (které se zde víceméně kryjí s geomorfologickými celky): Krušné hory, Krušnohorské podhůří a Doupovské hory (Zelený 1972). Nadmořská výška se pohybuje od 220 m n. m. při hladině Ohře až po 1100 m n. m. na hřebenech Krušných hor. Průměrná roční teplota je mezi 5-9°C, průměrné roční srážky mezi 400-900 mm (Vrána 1966). Původní vegetace je v současnosti zachována pouze v malých enklávách (náhrada smrkovými monokulturami v horských oblastech či devastace povrchovou těžbou hnědého uhlí v Mostecké pánvi). Podrobnější údaje o přírodních podmínkách uvádí Vrána (1966).

SEZNAM LOKALIT

Pořadí údajů: faunistický čtverec, číslo lokality ve čtverci (viz obr. 1), název, nadmořská výška (v m n. m.) - podle Lorbera (1994).

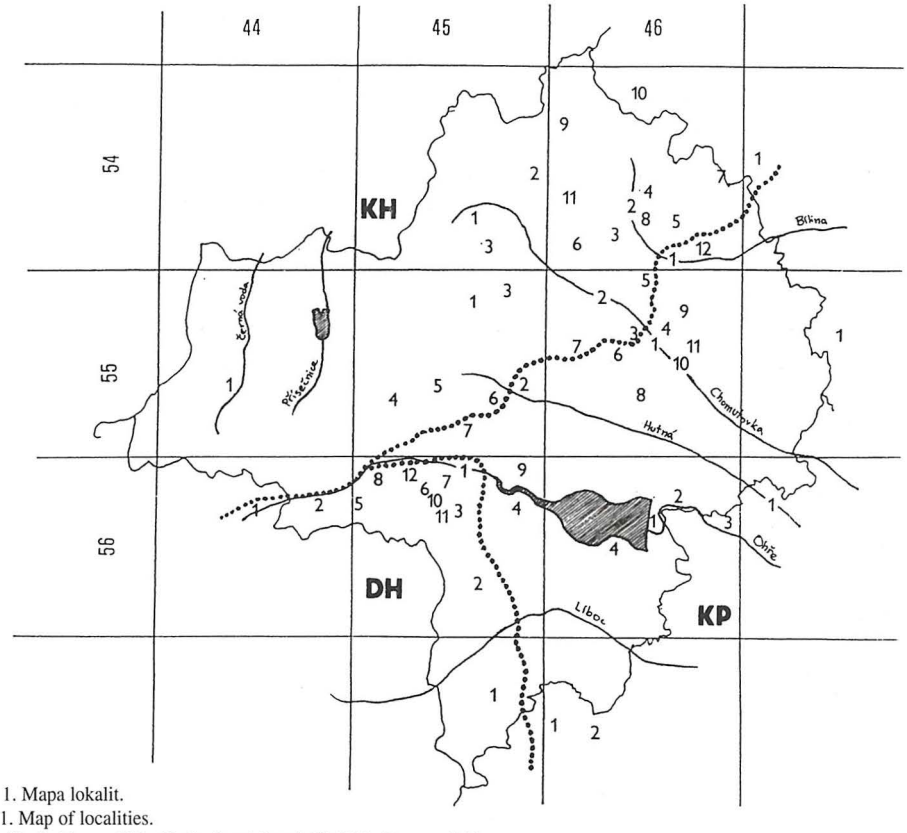
5544	1 Kovářská	815
5644	1 Boč	325
	2 Kotvina	330
5445	1 Hora Sv. Šebestiána	843
	2 Nová Ves	770
	3 Nový Dům	800
5545	1 Celná	735
	2 Kralupy u Chomutova	325
	3 Křimov	725
	4 Louchov	565
	5 Místo	576
	6 Potočná	428
	7 Prunéřov	323
5645	1 Kadaň	300
	2 Blov	310
	3 Blzeňský vrch	426
	4 Hradec	325
	5 Lestkov	400
	6 Meziříčí	365
	7 Pokutice	370
	8 Rašovice	300
	9 Tušimice	285
	10 Úhošť	365-520
	11 Úhošťany	385
	12 Zásada	310
5745	1 Maštov	375
5446	1 Jirkov	305
	2 Jirkov-Telšské údolí	400-500
	3 Blatno	660
	4 Boleboř	620
	5 Červený Hrádek	340-400
	6 Chomutov-Kamenička	700
	7 Jezerka	500-600
	8 Jindřišská	525
	9 Kalek	700
	10 Malý Háj	760
	11 Mezihoří	745
	12 Vysoká Pec	295
5546	1 Chomutov	330
	2 Chomutov-Bezručovo údolí	380-600
	3 Chomutov-Černý vrch	407
	4 Chomutov-Vinohrady	365
	5 Březenec	400
	6 Černovice	375
	7 Černovice-Hradiště	400-594
	8 Droužkovice	300
	9 Otvice	323
	10 Údlice	287
	11 Údlice-Doubí	366
5646	1 Nechranice	240
	2 Stranná	227
	3 Stroupeč	217
	4 Vikletice	280
5746	1 Brody	340
	2 Krásný Dvůr	387
5447	1 Jezeří	400
5547	1 Bylany	231
5647	1 Žiželice	270

SEZNAM SBÍREK, KARTOTÉK A JEJICH ZKRATEK

IC - Ivan Čepička (Chomutov)
PH - Pavel Hellebrand (Jirkov)
KC - Karel Chobot (Chomutov)
AC - Arnošt Christoph (Kadaň), D. Král & K.Chobot det.
RF - Rostislav Fornůsek (Olomouc), R. Fornůsek det.
KK - Karel Kleisner (Chomutov)
ZK - Zdeněk Klouček (Žatec), V. Týr det.
DK - David Král (Praha), D. Král det.
PK - Pavel Krásenský (Chomutov)
SL - Stanislav Laibner (Choceň), S. Laibner det.
JM - Josef Mašek (Žlutice), V. Týr det.
OD - Oldřich Odvárka (Chomutov)
AR - Antonín Roušar (Chomutov)
MS - M. Šanda (Žatec), V. Týr det.
ZT - Zdeněk Trávníček (Dobroměřice), P. Tyrner det.
VT - Václav Týr (Žihle), V. Týr det.
PT - Pavel Tyrner (Litvínov), P. Tyrner det.
JV - Jiří Voříšek (Jirkov), J. Voříšek det.
GCV - Gymnázium Chomutov (Chomutov)
MHK - Muzeum východních Čech (Hradec Králové), D. Král & J. Vitner det.
SNM - Slovenské národné múzeum (Bratislava), D. Král & J. Vitner det.
(T) - kartotéka V. Týra
(KV) - kartotéka D. Krále a J. Vitnera

VYSVĚTLIVKY

- pokud je uvedena jen jedna zkratka, platí: lgt. et coll., jiný stav je upřesněn;
- údaj převzatý z kartotéky je označen příslušnou zkratkou, např.: „Laibner lgt. MHK (KV)" znamená: sbíral Laibner, uloženo v Muzeu východních Čech v Hradci Králové, údaj z kartotéky D. Krále a J. Vitnera;

Obr. 1. Mapa lokalit.
Fig. 1. Map of localities.
KH - Krušné hory ; KP - Krušnohorské podhůří; DH - Doupovské hory.
KH - Krušné hory Mountains; KP - Foothills of Krušné hory Mountains; DH - Doupovské hory Mountains.

- pokud není v seznamu sbírek uvedeno jinak, materiál determinoval či revidoval autor;
- zkratka observ. označuje pozorování snadno určitelných či ohrožených druhů (bez dokladu);
- pokud byly jednotlivé údaje již dříve publikovány a dokladový materiál jsem měl možnost shlédnout, je citace uvedena v závorce za příslušným záznamem.

VÝSLEDKY

Lucanidae

Lucanus cervus (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5644): Boč, 1994, KC observ.; (5546): Chomutov, VI.1950, 1 ex., Buz lgt., GCV; VII.1967, 1 ex., Hošková lgt., GCV; 1986, 1 ex., MS (T); 30.VI.1995 (park), 8 ex., KC; Chomutov-Bezručovo údolí, 1995, KC observ.; Chomutov-Vinohrady, 1979 (Kamencové jezero), 2 ex., ZK (T); 17.VII.1989 (zoopark), více ex., KK; VI.-VII.1992 (zoopark), více ex., JV; Údlice, 28.VII.1996, 1ex., Beránková lgt., KC; Údlice-Doubí (Laibner 1971); Černovice, VII.1992, více ex., PK; (5646): Vikletice, 1990, 1 ex., MS (T); (5447): Jezeří (Kačer 1969); čtverce 5645, 5446, 5447, 5546, 5547, 5647 (Korbel 1992).

Dorcus parallelipipedus (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5446): Boleboř, 1982, JV observ.; Jezerka, 1.VI.1996, 1 ex., AR.
Platycerus caprea (DeGeer, 1774). Bohemia bor. occ.: (5544): Kovářská, 9.-20.VI.1994, 1 ex., OD; (5446): Jirkov, VII.1980, 1 ex., JV; Jezerka, 14.VI.1983, 1 ex., 1.V.1996, 1 ex., AR; (5546): Údlice-Doubí, 12.V.1973, 1 ex., Roušar lgt., KC; (5447): Jezeří (Kačer 1969).
Platycerus caraboides (Linnaeus,1758). Bohemia bor. occ.: (5446): Jezerka, 1.VII.1980, 1 ex., Roušar lgt., KC; 14.VI.1983, 1 ex., OD; (5546): Chomutov-Bezručovo údolí, VII.1993, 1 ex., PK; Údlice-Doubí, 12.V.1973, 1 ex., Roušar lgt., KC.
Aesalus scarabaeoides (Panzer, 1794). Bohemia bor. occ.: (5546): Červený Hrádek, 28.VI.1979, 3 ex., JV.
Sinodendron cylindricum (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5545): Louchov (Táborský 1976); (5545): Křimov, 24.VII.1962, 1 ex., Laibner lgt., MHK (KV); (5745): Mašťov, 12.III.1994, 12 ex., KC; (5645): Zásada, 15.-22.VIII.1980, 1 ex., DK; (5446): Jirkov, VII.1992, více ex., JV; Červený Hrádek, 1995, KC&PH observ. (fragmenty); Chomutov-Kamenička, 6.VII.1994, 1 ex., KC; Jezerka, 1.VII.1980, více ex., Roušar lgt., KC; Kalek, VII.1992, více ex., JV; (5546): Chomutov, VII.1967, 1 ex., Hošková lgt., GCV; Chomutov-Bezručovo údolí, 4.VII.1980, 2 ex., 20.IX.1980, 1 ex., AR; Chomutov-Černý vrch, 1995, KC&IC observ. (fragmenty); Černovice, 10.VII.1994, 1 ex., KC; Údlice-Doubí (Laibner 1971).

Trogidae

Trox hispidus (Pontoppidan, 1763). Bohemia bor. occ.: (5645): Kadaň, VI.1950, 1 ex., T. Roubalová lgt., SNM (coll. Roubal) (KV); (Tesař 1957); Úhošť, 17.VII.1983, 3 ex., Roušar lgt., KC; Zásada, 15.-22.VIII.1980, 1 ex., DK; (5546): Údlice-Doubí (Laibner 1971); (5646): Stranná, 14.IV.1991, 3 ex., 1.VI.1991, 1 ex., Roušar lgt., KC.
Trox sabulosus (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5546)?: Chomutovsko (přesná lokalizace chybí), 2 ex., Lorber lgt., PT; (5746): Krásný Dvůr, 13.V.1984, 1 ex., JM (T).
Trox scaber (Linnaeus, 1767) Bohemia bor. occ.: (5546): Údlice-Doubí, 18.VI.1991, 2 ex., JV.

Geotrupidae

Geotrupes stercorarius (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5545): Louchov (Táborský 1976); (5446): Červený Hrádek, 17.VIII.1995, 1 ex., KC.
Geotrupes spiniger (Marsham, 1802). Bohemia bor. occ. : (5645): Zásada, 15.-22.VIII.1980, 1 ex., DK.
Anoplotrupes stercorosus (Hartmann in L. G. Scriba, 1791). Bohemia bor. occ.: (5544): Kovářská, 11.V.1993, 5 ex., VI.1994, více ex., Čepička lgt., KC; (5644): Boč, VIII.1994, více ex., VIII.1995, více ex., KC; (5545): Celná, VI.1972, 1 ex., Str.(?) lgt., GCV; Louchov (Táborský 1976); Potočná, 12.IX.1988, 4 ex., AC; (5645): Úhošť, VII.-VIII.1981, VIII.1982, VI-VII.1983, celkem 26 ex., AR; (5446): Chomutov-Kamenička, VII.1994, KC observ.; Jezerka, 17.VI.1996, 1 ex., AR; Mezihoří, 1993, PK observ.; (5546): Chomutov-Bezručovo údolí, 31.VII.1980, 1 ex., 19.VIII.1980, 1 ex., 7.IX.1980, 3 ex., AR; Chomutov-Černý vrch, VI.1993, 2 ex., KC; Černovice-Hradiště, VI.-IX.1994, 24 ex., AR; Údlice-Doubí, 1995, KC observ.; (5746): Krásný Dvůr, VI.1996, KC observ.

Trypocopris vernalis (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5645): Úhošť, VII.-VIII.1981, VIII.1982, VII.1983, celkem 12 ex., AR (4 ex. in coll. KC); 29.V.1988, 1 ex., AC; (5446): Mezihoří, 1993, PK observ.

Scarabaeidae

Copris lunaris (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5546): Údlice-Doubí (Laibner 1971).
Onthophagus coenobita (Herbst, 1783). Bohemia bor. occ.: (5645): Zásada, 15.-22.VIII.1980, 3 ex., DK; (5446): Červený Hrádek, 1.VI.1994, 17.VI.1994, 3.IX.1994, 24.VI.1995, více ex., KC; (5646): Stranná, 1.VI.1991, 5 ex., AR (3 ex. in coll.KC).
Onthophagus fracticornis (Preyssler, 1790). Bohemia bor. occ.: (5545): Louchov (Táborský 1976); (5645): Kadaň, 19.IV.1989, 3 ex., 24.VIII.1989, 1 ex., 10.IX.1989, 4 ex., AC; Blzeňský vrch, 3.V.1989, 3 ex., AC; Meziříčí, 18.VI.1989, 1 ex., AC; Pokutice, 18.IX.1989, 5 ex., AC; Úhošť, 15.VIII.1995, 1 ex., KC; Zásada, 15.-22.VIII.1980, 10 ex., DK; 26.IV.1989, 2 ex., 14.V.1989, 1 ex., 16.VIII.1989, 1 ex., AC; (5446): Červený Hrádek, 31.V.1994, více ex., 3.IX.1994, 1 ex., KC; (5746): Brody, IX.1996, KC observ.; (5647): Žiželice, 21.VI.1994, 1 ex., KC.
Onthophagus gibbulus (Pallas, 1781). Bohemia bor. occ.: (5645): Kadaň, 24.VIII.1989, 1 ex., AC; Blzeňský vrch, 22.V.1988, 1 ex., AC (Král & Vitner 1993).
Onthophagus joannae Goljan, 1953. Bohemia bor. occ.: (5645): Kadaň, 18.V.1989, 1 ex., 23.VIII.1989, 3 ex., 24.VIII.1989, 1 ex., 10.IX.1989, 19 ex., AC; Blzeňský vrch, 3.V.1989, 21 ex., 4.VI.1989, 6 ex., AC; Meziříčí, 19.VIII.1989, 1 ex., AC; Zásada, 26.IV.1989, 23 ex., 14.V.1989, 30 ex., 4.VI.1989, 7 ex., 29.VI.1989, 2 ex., 16.VIII.1989, 2 ex., 26.VIII.1989, 1ex., 31.VIII.1989, 25 ex. AC; (5446): Červený Hrádek, 31.V.1994, 3 ex., 1.VI.1994, 1 ex., 24.IV.1995, 1 ex., KC; (5546): Chomutov-Černý vrch, 8.V.1996, 1 ex.; Údlice, 2.VII.1960, SL (T); (5646): Stroupeč, VI.1985, 1 ex., MS (T).
Onthophagus ovatus (Linnaeus, 1767). Bohemia bor. occ.: (5445): Hora Svatého Šebestiána, 29.IV.1995, více ex., PK; Místo, 15.V.1996, 2 ex., PK; (5645): Kadaň, 23.VIII.1989, 3 ex., 24.VIII.1989, 4 ex., 10.IX.1989, 35 ex., 10.X.1989, 1 ex., 19.X.1989, 1 ex., AC; Blzeňský vrch, 3.V.1989, 27 ex., 4.VI.1989, 13 ex., AC; Meziříčí, 19.VIII.1989, 1 ex., AC; Pokutice, 8.IX.1987, 1 ex., 2.X.1988, 1 ex., AC; Úhošť, 17.VIII.1983, více ex., AR; Zásada, 15.-22.VIII.1980, 4 ex., DK; 26.IV.1989, 25 ex., 14.V.1989, 23 ex., 4.VI.1989, 8 ex., 29.VI.1989, 2 ex., 14.VIII.1989, 1 ex., 16.VIII.1989, 5 ex., 26.VIII.1989, 2 ex., 31.VIII.1989, 18 ex., AC; (5446): Červený Hrádek, 31.V.1994 , více ex., 24.IV.1995, více ex., KC; (5546): Chomutov-Černý vrch, 1.V.1993, více ex., KC; Chomutov-Vinohrady (zoopark), 29.V.1993, více ex., KC; Černovice, 1.VIII.1992, 1 ex., OD; Černovice-Hradiště, 26.VI.1994, 3 ex., AR; (5646): Nechranice, 28.VII.1983, 3 ex., AR; Stranná, 1.VI.1991, 15 ex., AR; (5647): Žiželice, 21.VI.1994, více ex., KC.
Onthophagus semicornis (Panzer, 1798). Bohemia bor. occ.: (5645): Úhošť, 5.VI.1983, 1 ex., Roušar lgt., KC; (5546): Chomutov-Černý vrch, 3.V.1996, 1 ex., PK; 8.V.1996, 1 ex., KC.
Onthophagus similis (L. G. Scriba, 1790). Bohemia bor. occ.: (5545): Místo, 15.V.1996, 1 ex., PK; (5645): Kadaň, 19.IV.1989, 1 ex., 18.X.1989, 1 ex., AC; (5446): Červený Hrádek, 7.VIII.1996, 1 ex., KC.
Onthophagus vacca (Linnaeus, 1767). Bohemia bor. occ.: (5645): Blzeňský vrch, 3.V.1989, 1 ex., AC (Král & Vitner (1993) uvádějí chybně Kadaň).

Onthophagus vitulus (Fabricius, 1776). Bohemia bor. occ.: (5546): Údlice-Doubí (Laibner 1971); (5646): Stroupeč, 8.V.1979, více ex., PT.

Aphodius (Colobopterus) erraticus (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5544): Kovářská, 11.V.1993, 1 ex., Čepička lgt., KC; (5644): Kotvina, VII.1996, KC observ.; (5545) Louchov (Táborský 1976); (5645): Kadaň, 24.VIII.1989, 1 ex., AC; Blov, 9.VII.1994, více ex., IC; Zásada, 14.V.1989, 4 ex., AC; (5446): Červený Hrádek, 31.V.1994, 10 ex., 3.IX.1994, 1 ex., KC; Mezihoří, 25.IV.1995, více ex., PK; (5546): Chomutov, 6.VIII.1961, 1 ex., Laibner lgt., MHK (KV); Chomutov-Vinohrady (zoopark), VI.1994, KC observ.; (5647): Žiželice, 11.V.1995, 1 ex., KC.

Aphodius (Colobopterus) scrutator (Herbst, 1789). Bohemia bor. occ.: (5645) Kadaň, 23.VIII.1989, 1 ex., AC; Hradec (Christoph 1990); Lestkov, 19.VIII.1989, 1 ex., AC; Meziříčí (Christoph 1990); Úhošťany, 21.VIII.1989, 2 ex., AC; (5546): Chomutov (Král & Vitner 1993); (5647): Žiželice, 21.VI.1994, 14 ex., Chobot & Hellebrand lgt., KC.

Aphodius (Colobopterus) subterraneus (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5545): Louchov (Táborský 1976); (5645): Kadaň, 24.VIII.1989, 3 ex., AC; Blzeňský vrch, 3.V.1989, 1 ex., AC; Pokutice, 18.IX.1989,1 ex., AC; (5745): Mašťov, VI.1995, 1 ex., 13.IX.1996, 1 ex., KC; (5546): Chomutov, 6.VIII.1961, 1 ex., 8.VIII.1961, 2 ex., Laibner lgt., MHK (KV); Černovice, 26.IV.1995, 2 ex., KC; Droužkovice, 13.VII.1994, 1 ex., KC; Údlice, 24.VIII.1965, 1 ex., Laibner lgt., MHK (KV); (5746): Brody, 13.IX.1996, 1 ex., KC.

Aphodius (Teuchestes) fossor (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5645): Blov, 9.VII.1994, více ex., IC; Blzeňský vrch (Kovář 1983); Hradec (Christoph 1990); Úhošťany, 30.VI.1976, 5 ex., AC; (5745): Mašťov, V.1995, 1 ex., KC; (5446): Červený Hrádek, 31.V.-1.VI.1994, 7 ex., KC; Jezerka, 24.V.1971, více ex., PT; Mezihoří, 6.VII.1994, 1 ex., Krásenský lgt., OD; (5546): Chomutov-Černý vrch, 11.V.1993, 1 ex., KC; Chomutov-Vinohrady (zoopark), 29.V.1993, 7 ex., KC; (5647): Žiželice, 21.VI.1994, 6 ex., 18.V.1995, 1 ex., KC.

Aphodius (Teuchestes) haemorrhoidalis (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5544): Kovářská, 11.V.1993, 1 ex., Čepička lgt., KC; (5545): Louchov (Táborský 1976); (5645): Blzeňský vrch, 4.VI.1989, 4 ex., AC; Mezříčí (Christoph 1990); Úhošť, 15.VIII.1995, 1 ex., KC; Zásada, 15.-22.VIII.1980, 2 ex., DK; 26.IV.1989, 1 ex., AC; (5446): Červený Hrádek, 31.V.-1.VI.1994, 8 ex., KC; (5546): Chomutov-Vinohrady (zoopark), VI.1994, KC observ.; Údlice, 1.VIII.1961, 1 ex., Laibner lgt., MHK (KV); (5547): Bylany, bez data, více ex., PT; (5647): Žiželice, 21.VI.1994, 12 ex., KC.

Aphodius (Ammoecius) brevis Erichson, 1848. Bohemia bor. occ.:(5646): Stroupeč, 13.X.1984, 1 ex., Borovec lgt., PT.

Aphodius (Plagigonus) putridus (Fourcroy, 1785). Bohemia bor. occ.: (5646): Stroupeč, 21.IV.1985, 1 ex., Borovec lgt., ZT.

Aphodius (Acrossus) depressus (Kugelann, 1792). Bohemia bor. occ.: (5544): Kovářská, 11.V.1993, více ex., Čepička lgt., KC; 6.VI.1993, 1 ex., OD; 24.VI.1994, více ex., IC; (5644): Boč, VII.1996, KC observ.; (5445): Hora Svatého Šebestiána, 5.-15.VI.1987, 1 ex., OD; Nová Ves, V.1993, 3 ex., OD; (5545): Křimov, 26.VII.1962, 2 ex., Laibner lgt., MHK (KV); Louchov (Táborský 1976); (5645): Zásada, 16.VIII.1989, 1 ex., AC; (5446): Červený Hrádek, 1.VI.1994, 3 ex., 24.VI.1995, 13 ex., KC; Chomutov-Bezručovo údolí, V.1993, KC observ.; Chomutov-Černý vrch, 8.VI.1994, 3 ex., KC; Chomutov-Vinohrady (zoopark), 12.V.1993, 4 ex. KC. Exemplář ze Zásady je jediný s červenými krovkami (forma nominata podle Tesaře (1957)).

Aphodius* (*Acrossus*) *luridus (Fabricius, 1775). Bohemia bor. occ.: (5645): Blzeňský vrch, 15.V.1988, 1 ex., AC; Zásada, 14.V.1989, 5 ex., AC; (5446): Červený Hrádek , 31.V.1994, 3 ex., KC; (5546): Chomutov-Vinohrady (zoopark), 29.V.1993, 1 ex. KC; (5647): Žiželice, 13.V.1995, 2 ex., KC.
Aphodius* (*Acrossus*) *rufipes (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5644): Boč, 23.VIII.1992, 1 ex., KC; (5545): Louchov (Táborský 1976); (5645): Kadaň, 23.VIII.1989, 2 ex., AC; Meziříčí, 19.VIII.1989, 3 ex., AC; Úhošť, 3.VIII.1995, 1 ex., KC; Zásada, 15.-22.VIII.1980, 1 ex., DK; (5446): Červený Hrádek, 1.VI.1994, 1 ex., Čepička lgt., KC; 3.IX.1994, 8 ex., 17.VIII.1995, 1 ex., KC; Jezerka, bez data, více ex., PT; Mezihoří, 6.VII.1994, 1 ex., KC; (5546): Chomutov, 6.VIII.1961, 2 ex., Laibner lgt., MHK (KV); Chomutov-Černý vrch, X.1995, KC observ.; Údlice, 31.VII.1961, 6 ex., Laibner lgt., MHK (KV); (5746): Brody, IX.1996, KC observ.
Aphodius* (*Limarus*) *zenkeri Germar, 1813. Bohemia bor. occ.: (5446): Boleboř, IX.1982, 6 ex., JV; Jezerka, 17.VIII.1995, 4 ex., KC.
Aphodius* (*Phalacronothus*) *coenosus (Panzer, 1798). Bohemia bor. occ.: (5446): Boleboř, IX.1982, 2 ex., JV.
Aphodius* (*Phalacronothus*) *pusillus (Herbst, 1789). Bohemia bor. occ.: (5645): Kadaň, 18.V.1989, 5 ex., AC; Blzeňský vrch, 4.VI.1989, 1 ex., AC; Hradec, 30.VI.1989, 1 ex., AC; (5446): Červený Hrádek, 31.V.1994, 1 ex., KC; (5546): Chomutov-Černý vrch, 8.VI.1994, 1 ex., KC; (5647): Žiželice, 21.VI.1994, 3 ex., 18.V.1995, 8 ex., KC.
Aphodius* (*Chilothorax*) *distinctus (O. F. Müller, 1776). Bohemia bor. occ.: (5544): Kovářská, 11.V.1993, 1 ex., Čepička lgt., KC; (5545): Louchov (Táborský 1976); (5645): Kadaň, 19.X.1989, 2 ex., AC; Zásada, 18.X.1989, 3 ex., AC; 22.X.1995, více ex., KC; (5446): Červený Hrádek, 10.V.1995, více ex., PH; (5546): Chomutov-Vinohrady (zoopark), 2.V.1993, 1 ex., 11.V.1993, 2 ex., 29.III.1994, 8 ex., KC; Černovice, 13.X.1994, 5 ex., KC; 20.X.1994, více ex., PH; Otvice, 14.IV.1993, 1 ex., KC; Údlice, 1.VIII.1961, 1 ex., Laibner lgt. MHK (KV); (5746): Brody, IX.1996, KC observ.; (5647): Žiželice, 18.V.1995, 3 ex., KC.
Aphodius* (*Chilothorax*) *melanostictus W. L. Schmidt, 1840. Bohemia bor. occ.: (5545): Kralupy u Chomutova, IV.1953, 1 ex., Filip lgt., GCV; (5546): Údlice, 24.VIII.1965, 5 ex., Laibner lgt., MHK (KV).
Aphodius* (*Chilothorax*) *paykulli Bedel, 1908. Bohemia bor. occ.: (5645): Kadaň, 19.X.1989, 2 ex., AC (Král & Vitner 1993); Rašovice, 22.X.1983, 2 ex., AC (Král & Vitner 1993); Úhošť, 27.X.1996, 1 ex., KC; Zásada, 28.X.1989, 3 ex., AC (Král & Vitner 1993).
Aphodius* (*Chilothorax*) *sticticus (Panzer, 1798). Bohemia bor. occ.: (5644): Boč, VII.1996, KC observ.; (5645): Zásada, 31.VIII.1989, 5 ex., AC; (5745): Mašťov, IX.1996, KC observ.; (5446): Červený Hrádek, 1.VI.1994, 1 ex., 24.IV.1995, 26 ex., KC; (5546): Chomutov-Vinohrady (zoopark), 29.V.1993, 1 ex., KC; (5746): Brody, IX.1996, KC observ.
Aphodius* (*Melinopterus*) *prodromus (Brahm, 1790). Bohemia bor. occ.: (5544): Kovářská, 11.V.1993, 1 ex., IC; (5545): Místo, 15.V.1996, 1 ex., PK; Prunéřov, 18.X.1974, 1 ex., AC; (5645): Kadaň, 19.X.1989, 3 ex., AC; Zásada, 14.V.1989, 2 ex., AC; 22.X.1995, více ex., KC; (5745): Mašťov, V.1996, KC observ.; (5446): Červený Hrádek, 24.IV.1995, 2 ex., KC; (5546): Chomutov-Černý vrch, 6.III.1994, 1 ex., 22.II.1995, 2 ex., KC; Chomutov-Vinohrady (zoopark), 29.III.1994, 8 ex., 29.V.1993, 2 ex., KC; Černovice, 1995, KC observ.; Údlice, 23.IX.1994, 1 ex., KC; (5746): Brody, IX.1996, KC observ.; (5647): Žiželice, 18.V.1995, 2 ex., KC.
Aphodius* (*Aphodius*) *fimetarius (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5544): Kovářská, 22.VI.1991, 1 ex., OD; (5445): Hora Svatého Šebestiána, 5.-15.VI.1994, 1 ex., OD; (5545):

Kralupy u Chomutova, IV.1953, 1 ex., Filip lgt., GCV; Louchov (Táborský 1976); (5645): Kadaň, 24.VIII.1989, 10.IX.1989, 24.IX.1989, 19.X.1989, více ex., AC; Blzeňský vrch (Kovář 1983); Hradec, 25.VII.1989, 1 ex., AC; Meziříčí (Christoph 1990); Úhošť, VIII.1995, KC observ.; (5745): Mašťov, 11.XI.1995, 1 ex., KC; (5446): Blatno, VIII.1996, KC observ.; Červený Hrádek, 3.IX.1994, 2 ex., KC; Jezerka, bez data, více ex., PT; Mezihoří, VII.1994, KC observ.; (5546): Chomutov-Černý vrch, 19.IV.1993, 3 ex., 9.III.1994, KC; Chomutov-Vinohrady (zoopark), 29.V.1993, 1 ex., 28.III.1995, 1 ex., KC; Černovice, IV.1994, KC observ.; Droužkovice, VII.1994, KC observ.; (5746): Brody, IX.1996, KC observ.; (5647): Žiželice, V.-VI.1994, VI.1995, KC observ.

Aphodius* (*Aphodius*) *foetens (Fabricius, 1787). Bohemia bor. occ.: (5645): Hradec, 15.V.1983, 1 ex., Christoph lgt., VT.

Aphodius* (*Agrilinus*) *ater (DeGeer, 1774). Bohemia bor. occ.: (5544): Kovářská, 9.VII.1984, více ex., 22.VI.1991, více ex., 22.VI.1995, více ex., OD; 11.V.1993, více ex., Čepička lgt., KC; (5445): Hora Svatého Šebestiána, 20.-25.V.1987, více ex., 5.-15.VI.1987, více ex., OD; 29.IV.1995, více ex., 31.V.1996, více ex., PK; (5545): Místo, 15.V.1996, 5 ex., PK; (5645): Blzeňský vrch, 3.V.1989, 5 ex., AC; zde zjistil též Kovář (1983); (5745): Mašťov, V.1994, KC observ.; (5446): Červený Hrádek, 31.V.-1.VI.1994, 4 ex., 4.VII.1994, 1 ex., 24.IV.1995, 6 ex., KC; Mezihoří, 25.IV.1996, 1 ex., PK; (5546): Chomutov-Bezručovo údolí, 1.VI.1994, 4 ex., Krásenský lgt., KC; 11.V.1996, 1 ex., PK; Chomutov-Černý vrch, 2.V.1993, více ex., 8.VI.1994, 2 ex., 5.VI.1995, 5 ex., KC; (5646): Stroupeč, V.1996, KC observ.; (5647): Žiželice, 27.VI.1994, 2 ex., 18.V.1995, 2 ex., KC.

Aphodius* (*Agrilinus*) *nemoralis Erichson, 1848. Bohemia bor. occ.: (5544): Kovářská, 11.V.1993, 1 ex., Čepička lgt., KC; (5546): Chomutov-Bezručovo údolí, 11.V.1996, 16 ex., 12.VI.1996, 3 ex., PK; Chomutov-Černý vrch, 24.III.1994, více ex., IC (1 ex. in coll. KC); 2.-5.IV.1995, 5 ex., KC.

Aphodius* (*Agrilinus*) *uliginosus Hardy, 1847. Bohemia bor. occ.: (5445): Hora Svatého Šebestiána, 31.V.1996, 1 ex., PK.

Aphodius* (*Bodilus*) *ictericus (Laicharting, 1781). Bohemia bor. occ.: (5645): Hradec, 25.VIII.1984, 4 ex., AC (Král & Vitner 1993).

Aphodius* (*Bodilus*) *rufus (Moll, 1782). Bohemia bor. occ.: (5545): Louchov (Táborský 1976); (5645): Kadaň, 24.IX.1989, 1 ex., AC; Blov, 9.VII.1994, více ex., IC; Hradec, 25.VIII.1984, 5 ex., 8.VI.1985, 1 ex., 4.VII.1985, 1 ex., AC; Meziříčí, 19.VIII.1989, 5 ex., AC; Pokutice, 2.X.1988, 1 ex., AC; Úhošť, 15.VIII.1995, 1 ex., KC; Zásada, 15.-22.VIII.1980, 5 ex., DK; (5745): Mašťov, V.1995, KC observ.; (5446): Červený Hrádek, V.-VI.1994, KC observ.; Mezihoří, 6.VII.1994, 23 ex., KC; (5546): Údlice, VIII.1969, více ex., SL (T); (5647): Žiželice, 21.VI.1994, 2 ex., KC.

Aphodius* (*Oromus*) *corvinus Erichson, 1848. Bohemia bor. occ.: (5544): Kovářská, 11.V.1993, 1 ex., Čepička lgt., KC; (5445): Hora Svatého Šebestiána, 12.-13.VIII.1995, 3 ex., PK; Nový Dům, 5.IX.1995, 1 ex., OD; (5545): Louchov (Táborský 1976); (5645): Zásada, 15.-22.VIII.1980, 1 ex., DK; (5446): Chomutov-Kamenička, 5.V.1996, 1 ex., KK; (5546): Chomutov-Bezručovo údolí, 23.IV.1995, 2 ex., 12.VI.1996, 4 ex., PK; Chomutov-Černý vrch, 28.III.1995, 1 ex., 5.IV.1995, 2 ex., KC; Údlice-Doubí (Laibner 1971).

Aphodius* (*Calamosternus*) *granarius (Linnaeus, 1767). Bohemia bor. occ.: (5544): Kovářská, 11.V.1993, 1 ex., Čepička lgt., KC; (5645): Kadaň, 19.IV.1989, 1 ex., 10.VI.1989, 1 ex., AC;

Blzeňský vrch, 22.V.1988, 3 ex., AC; (5446): Červený Hrádek, 24.IV.1995, 6 ex., KC; (5546). Chomutov, 8.VIII.1961, více ex., SL (T); 17.VIII.1981, 1 ex., RF (T); Černovice, 23.IV.1995, 12 ex., KC; Údlice, 1.VIII.1961, více ex., SL (T); (5646): Nechranice, V.1985, 2 ex., MS (T); Stranná, V.1996, KC observ.

Oxyomus sylvestris (Scopoli, 1763). Bohemia bor. occ.: (5645): Zásada, 15.-22.VIII.1980, 1 ex., DK; (5446): Jirkov-Telšské údolí, 20.V.1996, 1 ex., PK; Červený Hrádek, 24.IV.1995, 4 ex., KC; (5546): Chomutov, 17.III.1981, 6 ex., RF (T); Chomutov-Černý vrch, 23.IV.1995, 1 ex., IC; (5647): Žiželice, 18.V.1995, 1 ex., KC.

Serica brunnea (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5544): Kovářská, IX.1995, 1 ex., IC; (5545): Louchov (Táborský 1976); (5446): Malý Háj, 1985, 2 ex., MS (T); Mezihoří, VIII.1993, PK observ.

Omaloplia alternata occidentalis Baraud, 1965. Bohemia bor. occ.: (5646): Stroupeč, 1984, 1 ex., KL (T); VI.1995, 1 ex., OD.

Rhizotrogus aestivus (Olivier, 1789). Bohemia bor. occ.: (5646): Stroupeč, bez data, více ex., PT.

Amphimallon solstitiale (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5446): Jirkov, 23.VII.1996, 1 ex., KC; Červený Hrádek, VII.1994, KC observ. (fragmenty); (5546): Chomutov-Černý vrch, VI.1994, více ex., KC; Chomutov-Vinohrady, VI.1993, 1 ex., VI.1996, více ex., KC; Údlice, VII.1995, KC observ.

Melolontha melolontha (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5546): Chomutov, OD observ.; Údlice, Chobot Sr. observ.; Droužkovice, AR observ. - vše pozorování z přelomu 50. a 60. let, kdy se zřejmě hojněji vyskytoval.

Phyllopertha horticola (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5446): Červený Hrádek, bez data, JV observ.; Jezerka, bez data, PT observ.; Březenec, 2.VI.1990, 1 ex., KK; Jezeří, bez data, JV observ.

Oryctes nasicornis ondrejanus Minck, 1916. Bohemia bor. occ.: (5645): Tušimice, 10.V.1988, 1 ex., AR; (5745): Mašťov (dovezený dřevěný odpad), VII.1992, 1 ex., Čambalík lgt., KC; (5446): Jirkov (pila), 31.V.1995, 12 ex., KC; Červený Hrádek, VII.1990, 1 ex., JV; (5546): Chomutov, VII.1967, 1 ex., Hošková lgt., GCV.

Valgus hemipterus (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5446): Jirkov-Telšské údolí, 22.VI.1995, více ex., KC; (5546): Chomutov, 22.V.1990, více ex., AR; Chomutov-Bezručovo údolí, 26.VI.1995, více ex., KC; Chomutov-Vinohrady (Kamencové jezero), VI.1995, KC observ.; Údlice, 28.V.1995, 1 ex., KC; (5646): Stranná, 28.V.1994, 1 ex., KC.

Osmoderma eremita (Scopoli, 1763). Bohemia bor. occ.: (5546): Chomutov-Vinohrady (zoopark), VI.1989, 1 ex., KK; IX.1996, 1 ex., PH; Droužkovice (Roušar 1986); 3.VII.1988, 1 ex., Roušar lgt., KC; 10.VII.1993, 1 ex., AR; Údlice (Novotný & Táborský 1993); Krásný Dvůr, 1982, 1 ex., MS (T); (5547): Bylany, bez data, počet neuveden, PT; čtverce: 5645, 5745, 5546, 5547 (Jelínek 1992).

Gnorimus nobilis (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5545): Křimov (Novotný & Táborský 1993); 27.VII.1962, 2 ex., 5.VIII.1966, 10 ex., VIII.1967, 12 ex., 26.VII.1972, 1 ex., Laibner lgt., MHK (KV); (5446): Jirkov-Telšské údolí, VII.1992, více ex., JV; Boleboř, VII.1992, více ex., JV; Chomutov-Kamenička, 6.VII.1994, 6 ex., KC; (5546): Chomutov-Vinohrady (zoopark), VII.1995, 1 ex., KK; (5447): Jezeří, 10.VI.1982, 1 ex., Sedláček lgt., KK.

Gnorimus variabilis (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5447): Jezeří, VII.1967, 1 ex., Kadlec lgt., JV; bez data, více ex., PT.

Trichius fasciatus (Linnaeus, 1758). Bohemia bor. occ.: (5545): Křimov (Novotný & Táborský 1993); 27.VII.1962, 2 ex., 5.VIII.1966, 8 ex., VII.1967, 1 ex., VIII.1967, 1 ex., Laibner lgt., MHK (KV); (5446): Jirkov-Telšské údolí, VII.1992, 2 ex., JV; Chomutov-Kamenička, 6.VII.1994, 1 ex., KC; (5546): Chomutov-Bezručovo údolí, 29.VI.1989, 1 ex., KK; 6.VII.1994, 4 ex., KC.
Tropinota hirta (Poda, 1761). Bohemia bor. occ.: (5546): Chomutov, V.1960, 1 ex., Filip lgt. GCV; (5646): Stranná, 27.IV.1991, 4 ex., Roušar lgt., KC; Stroupeč, 1985, 1 ex., ZK (T); 22.IV.1995, 3 ex., PK.
Oxythyrea funesta (Poda, 1761). Bohemia bor. occ.: (5546): Chomutov-Bezručovo údolí, VI.1992, 2 ex., PK.
Cetonia aurata (Linnaeus, 1758): Bohemia bor. occ.: (5645): Blov, VII.1994, IC observ.; Blzeňský vrch (Kovář 1983); (5446): Jirkov-Telšské údolí, VI.1995, KC observ.; (5546): Chomutov, VI.1960, 1 ex., Filip lgt., GCV; Chomutov-Bezručovo údolí, 6.VI.1994, více ex., KC; Chomutov-Černý vrch, 14.V.1993, více ex., KC; Chomutov-Vinohrady, 15.VIII.1994, 1 ex., 28.VIII.1994, 1 ex., KC; Údlice, 15.VI.1994, 1 ex., KC; (5646): Stranná, 28.V.1994, 3 ex., KC; Stroupeč, 1985, 3 ex., MS (T); (5746): Krásný Dvůr, VI.1996, KC observ.
Liocola lugubris (Herbst, 1786). Bohemia bor. occ.: (5446): Vysoká Pec, VII.1990, 1 ex., JV; (5546): Březenec, 9.VI.1990, 1 ex., KK; Údlice-Doubí (Laibner 1971); (5646): Stroupeč, bez data, 1 ex., PT; (5746): Krásný Dvůr, 18.IX.1996, 1 ex., KC.
Potosia cuprea metallica (Herbst, 1782): Bohemia bor. occ.: (5645): Zásada, 15.-22.VIII.1980, 2 ex., DK; (5446): Jindřišská, 20.V.1994, 1 ex., PH; (5546): Chomutov-Bezručovo údolí, 14.VII.1994, více ex., KC; Chomutov-Černý vrch, 14.V.1993, více ex., KC; Chomutov-Vinohrady (zoopark), 16.VI.1994, 1 ex., KC; Údlice, 18.IV.1971, 1 ex., AR; 22.IV.1995, 1 ex., KC; (5646): Stroupeč, 1986, 1 ex., ZK (T); 30.VII.1995, 1 ex., Srba lgt., KC; (5647): Žiželice, 18.V.1995, 1 ex., KC.

Poznámka. Kartotéka V. Týra obsahuje záznamy ze sbírky A. Christopha mj. o dalších 4 druzích rodu *Aphodius*, jejichž determinace je nejistá, z Kadaňska. Dokladové exempláře však dnes již neexistují. Protože se však jedná o druhy, jejichž výskyt nelze vyloučit, uvádím je alespoň na tomto místě:
Aphodius biguttatus Germar, 1824. (5645): Zásada.
Aphodius lugens Creutzer, 1799. (5645): Blzeňský vrch.
Aphodius obliteratus Panzer, 1823. (5645): Kadaň.
Aphodius sordidus (Fabricius, 1775). (5645): Kadaň, Hradec, Pokutice, Rašovice.

SOUHRN

Na Chomutovsku a Kadaňsku (údaje získány celkem z 59 lokalit) byl zjištěn výskyt 68 druhů nadčeledi Scarabaeoidea (z toho 6 druhů čeledi Lucanidae, 3 druhy čeledi Trogidae, 4 druhy čeledi Geotrupidae a 55 druhů čeledi Scarabaeidae). Tento počet nepovažuji za konečný a je pravděpodobné, že zde budou nalezeny další druhy. Jako faunisticky pozoruhodný je možno označit výskyt druhů *Aesalus scarabaeoides*, *Copris lunaris*, *Onthophagus gibbulus*, *O. vitulus*, *O. vacca*, *Aphodius scrutator*, *A. brevis*, *A. putridus*, *A. zenkeri*, *A. coenosus*, *A. paykulli*, *A. foetens*, *A. nemoralis*, *A. ictericus*, *Osmoderma eremita*, *Gnorimus variabilis*, *Tropinota hirta* a *Oxythyrea funesta*.

Touto prací je současný stav fauny Scarabaeoideí Chomutovska a Kadaňska zdokumentován jen částečně. Přesto lze vysledovat úbytek stenoekních druhů kulturních stepí (např. *Aphodius ictericus, Onthophagus vacca, O. gibbulus)* na rozdíl od poměrně početných populací sylvikolních druhů (např. *Aphodius ater, A. nemoralis*), což je možno uvést v souvislost s úbytkem pastvin dobytka a koní a na druhé straně s vysokými stavy kopytníků čeledi Cervidae a relativní zachovalostí podhorských lesních pastvin Krušných hor.

Úbytek pastvin na Kadaňsku, které se pravděpodobně stalo refugiem několika stenoekních druhů, je příčinou toho, že některé z těchto druhů na sledovaném území již pravděpodobně vymizely. To se týká např. druhů *Aphodius foetens* (Hradec - ukončení pastvy), *A. ictericus* (Hradec - ukončení pastvy) a *Onthophagus vacca* (Blzeňský vrch - ukončení pastvy, zánik lokality - těžba kamene). Za vymizelé je možno považovat i druhy *Aphodius melanostictus*, *Copris lunaris* (Údlice-Doubí - ukončení pastvy, zánik lokality - přeměna na zahrádkářskou kolonii) a *Melolontha melolontha* (pravděpodobně chemizace zemědělství).

PODĚKOVÁNÍ: Děkuji všem sběratelům, kteří mi poskytli údaje ze svých sbírek (jmenovitě jsou uvedeni v seznamu sbírek). Dále pak děkuji P. Baronovi, Z. Knoblochovi, D. Královi, A. Roušarovi, I. Táborskému, P. Tyrnerovi a J. Vitnerovi za pomoc či radu při sestavování této zprávy.

LITERATURA

CHOBOT K. 1996: *Faunistika nadčeledi Scarabaeoidea (Coleoptera) okresu Chomutov. Středoškolská odborná činnost. Obor 04. biologie*. Msc., deposited in Okresní muzeum, Chomutov, 34 pp. (in Czech).

CHRISTOPH A. 1990: Nové lokality druhu Aphodius (Colobopterus) scrutator (Herbst) na Kadaňsku. *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 26: 146 (in Czech).

JELÍNEK J. 1992: Páchník hnědý, p. 88. In: ŠKAPEC L. (ed.): *Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů ČSFR. 3. Bezobratlí*. Príroda, Bratislava, 157 pp. (in Czech).

KAČER J. 1969: Brouci na území okresu Most - Lamellicornia. *Mostecko-Litvínovsko, Region. Stud., Oddíl Přír. Věd*, 6: 121-126 (in Czech).

KORBEL L. 1992: Roháč obecný, pp. 88-89. In: ŠKAPEC L. (ed.): *Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů ČSFR. 3. Bezobratlí*. Príroda, Bratislava, 157 pp. (in Czech).

KOVÁŘ I. 1983: Inventarizační průzkum lokality Úhošťany - Blzeňský vrch u Kadaně. 1981-1983. Coleoptera, pp. 24-30. In: *Lokalita Úhošťany - Blzeňský vrch. Inventarizační přírodovědný průzkum. Závěrečná zpráva za období 1981-1983*. SÚRPMO, Praha (Msc., deposited in Okresní muzeum, Chomutov), 45 pp. (in Czech).

KRÁL D. 1993: Scarabaeoidea, pp. 66-71. In: JELÍNEK J. (ed.): Check-list of Czechoslovak Insects IV (Coleoptera). Seznam československých brouků. *Fol. Heyrovskyana*, Suppl. 1: 3-172 (in English and Czech).

KRÁL D. & VITNER J. 1993: Faunistické síťové mapování listorohých brouků (Coleoptera: Scarabaeoidea) Československa - výběr výsledků získaných v letech 1989-1990. (Faunistic grid mapping of Czechoslovak Scarabaeoidea (Coleoptera) - selected results obtained in 1989-1990). *Klapalekiana*, 29: 153-162 (in Czech, English abstr.).

LAIBNER S. 1971: Příspěvek k poznání broučí fauny Údlického lesíka u Chomutova. *Ochrana Přírody, 9, Ochranářský Průzkum (příloha)* 8: 29-31 (in Czech).

LORBER J. 1994: *Zeměpisná vlastní jména Chomutovska a Kadaňska I. Místopis. (Geographische Eigennamen des Komotauer und Kaadner Landes I. Die Ortsnamen)*. Okresní knihovna a Okresní muzeum, Chomutov, 207 pp. (in Czech, German abstr.).

NOVÁK I. 1989: Seznam lokalit a jejich kódů pro síťové mapování entomofauny Československa. *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 25(1-2): 3-84 (in Czech).

NOVOTNÝ J. & TÁBORSKÝ I. 1993: Nové a faunisticky pozoruhodné nálezy brouků ze severozápadních Čech. 3. (Coleoptera). (Neue und faunistisch bemerkenswerte Kferfunde aus Nordwestbhmen. 3. (Coleoptera)). *Sborn. Okr. Muz. Most*, 13-14: 85-86 (in Czech, German abstr.).

ROUŠAR A. 1986: Páchník hnědý (Osmoderma eremita Scop.) - jeden z ohrožených brouků čeledi Scarabaeidae. *Památky, Příroda, Život*, 18: 103-105 (in Czech).

TÁBORSKÝ I. 1976: Výsledky inventarizačního průzkumu koleopter na území proponované výsypky elektrárenského popílku mezi obcemi Louchov a Domašín v Krušných horách, pp. 72-101. In: *Přírodovědecký výzkum složiště popílku elektrárny SSM Prunéřov na lokalitě Louchov v Krušných horách okres Chomutov (1973/1975)*. Krajské muzeum Teplice, Teplice, 218 pp. (in Czech).

TÁBORSKÝ I. 1989: Faunistický výzkum a síťové mapování hmyzu na Chomutovsku. *Památky, Příroda, Život*, 21: 50-53 (in Czech).
TESAŘ Z. 1957: *Brouci listorozí - Lamellicornia II. - Scarabaeidae laparosticti. Fauna ČSR 11*. NČSAV, Praha, 336 pp. (in Czech, German and Russian abstr.).
VRÁNA J. 1966: *Přírodní podmínky okresu Chomutov*. Okresní zemědělsko-lesnická společnost v Chomutově, Chomutov, 65 pp. (in Czech).
ZELENÝ J. 1972: Návrh členění Československa pro faunistický výzkum. (Entwurf einer Gliederung der Tschechoslowakei für Zwecke der faunistischen Forschung). *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 8: 3-16 (in Czech, German abstr.).

SUMMARY

Sixty-eight species of Scarabaeoidea (6 species of Lucanidae, 3 species of Trogidae, 4 species of Geotrupidae and 55 species of Scarabaeidae) are recorded from the Chomutov and Kadaň regions. This number will probably increase in the future. From the faunistic point of view, records of the following species are of particular interest: *Aesalus scarabaeoides, Copris lunaris, Onthophagus gibbulus, O. vitulus, O. vacca, Aphodius scrutator, A. brevis, A. putridus, A. zenkeri, A. coenosus, A. paykulli, A. foetens, A. nemoralis, A. ictericus, Osmoderma eremita, Gnorimus variabilis, Tropinota hirta* and *Oxythyrea funesta*.

The survey is based on specimens housed in the author's and other private collections partially revised by the author and on private data files (see Seznam sbírek, kartoték a jejich zkratek) as well as on published records.

Although this paper documents the scarabaeoid fauna of the studied area only partially, the decrease of the stenotop coprophagous species of culture steppes compared to the relatively numerous populations of the silvicolous species is evident. This fact is probably related to the decrease in horse and cattle pasture area compared with large populations of cervids and relatively undamaged forest meadows on the foots of the Krušné hory Mountains.

The decrease in the pasture activity in the Kadaň area, which became a refuge for some stenotop species, is the reason of the probable extinction of some of them, e. g. *Aphodius foetens* (pasture stopped), *A. ictericus* (pasture stopped) and *Onthophagus vacca* (pasture stopped, locality destroyed by stone-mining). The following species are most likely extinct in the studied area as well: *Aphodius melanostictus*, *Copris lunaris* (pasture stopped, locality destroyed by gardens) and *Melolontha melolontha* (extinct probably due to agriculture chemicalization).